

יוצא לאור ע"י - יגדיל תורה - מבצע תורה

קובץ לימוד ב' ניסן

חילול: הוראות רבינו • פרק משניות • חסידות • אגרות קודש
• ENGLISH SELECTIONS •

"אזוי ווי ס'איז דאך דער יום הילולא . . . און ס'איז דאך ידוע דער פתגם פון רבי'ן (מהורש"ב) נ"ע אז מיר דארפן אנקומען צו זיין זכות, און "זכותו יגן עלינו" – איז מען מציע יעדערן טאן אין די ענינים וואס זיינען פארבונדן מיט יום ההילולא:

מ'זאל לערנען א פרק משניות וואס הויבט זיך אן מיט איינע פון די אותיות פון שמו הקדוש (עכ"פ איין פרק משניות) . . . און לערנען אויך אן ענין אין די דרושי חסידות פון בעל ההילולא

.....

און דאס וועט נאכמער מזרז זיין אז זכותו יגן עלינו ועל כל בני ישראל בכל מקום שהם".

(לקו"ש חכ"א ע' 296 [בנוגע לאדה"ז])

העתקת הדברים היא ברשות מיוחדת מהוצאת ספרים קה"ת

פתח דבר

לקראת ב' ניסן, יום ההילולא של אדמו"ר מוהרש"ב הננו מוציאים לאור לקט תורות קצרים מתורת בעל ההילולא.

מלבד ההוספה בלימוד התורה בכלל ביום ההילולא, הדגיש רבינו פעמים רבות גודל מעלת הלימוד בתורת בעל ההילולא במיוחד ולימוד פרקים משניות המתאימות לשמו הק' (עכ"פ פרק אחד). לימודים אלו, הרי הוא הכלי שע"י נזכה שזכותו יגן עלינו.

ויה"ר שהלימוד יהי "פעולה נמשכת על כל השנה כולה" ונמשיך בלימוד זה גם אח"כ, וזכות אדמו"ר מוהרש"ב יעמוד לנו ולכל בני ישראל בכל מקום שהם, בגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

מחלקת הה"ל שע"י יגדיל תורה

FORWARD

In connection with Beis Nissan the Yom Hilulah of the Rebbe Rashab we present this collection of short teachings from his works.

The Rebbe said we need the Rebbeim's merits and suggests learning Mishnayos (pertaining to their names) and their Chassidus, utilizing their merits.

May it be Hashem's will that this learning achieves a lasting effect of continuous study throughout the entire year, and may the Rebbe Rashab's merit stand by us and all of the Jewish people wherever they may be, with the complete and true redemption, speedily.

Publishing Division of Yagdil Torah

וישכיל ויתחכם בו כו'..... אך הענין הוא דתורה הנגלית להיות שנתלבשה בהלכות גשמיים והלימוד הוא בדבר שהוא במציאות ובמורגש לזאת גם הטעם והשכל שבה הוא טעם נגלה ומורגש בחיצוניות השכל, ועיקר ענינה הוא לידע את המעשה בפועל, לכן גם אם לומד בהכרח ירגיש מ"מ את הטעם הנגלה (וגם ידע את המעשה אשר יעשה), והרגש הטעם יגרום לו את הרצון והחפץ, דכאשר ירגיש אף האור כי טוב ממילא יחפוץ בו, אמנם התורה הנסתר שהלימוד הוא בענין הבלתי נגלה ומורגש, לזאת הידיעה בזה היא בפנימיות השכל ובהרגש הלב, וזה בה דוקא כאשר הלימוד הוא בחפץ ורצון. אבל אם לומד בהכרח אינו יוגע מאומה, ומאחר שאינו מרגיש את האור במה יתעורר הרצון, ויכול להיות שילמד הרבה זמן ואינו מתחיל עדיין לידע אף מעט (מובן אשר ענין ההכרח המבו' כאן הכוונה מה שמכריח אותו הזולת, כי ההכרח שהאדם מכריח א"ע בלימוד מצד החפץ שיש בקרבו וממילא מייגע ומעמיק א"ע בהלימוד [ער טראגט זעך צו צום ענין] וזאת ודאי יביא אותו אל האור הטוב כו').....

(אג"ק ע' שצט-תא)

עיקר הלימוד צ"ל בנגלה

והנה לפי משנת"ל דמ"ש "כ"א בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה קאי על התורה הנגלית והנסתר, מובן עוד מזה דעסק התורה הנגלית צ"ל בתמידות יומם ולילה, ובעסק התורה הנסתר לא נא' יומם ולילה, וכבר נאמר במ"א אשר עיקר העסק כל היום צ"ל בתורה הנגלית, והלימוד בתורת הנסתר צ"ל בשעות המיוחדות ביום, והוא להיות כי התורה הנסתר היא כתבלין אל תורה הנגלית..... אמנם זהו כאשר הלימוד הנסתר הוא כדבעי למהוי בחפץ לבב ובהרגש פנימי בנפש ואז הלימוד דאיזה שעות מספיק על לימוד הנגלה כל היום.

(שם)

עיקר ענין לימוד החסידות הוא להיות חסיד

עיקר ענינו של לימוד החסידות הוא, שהלימוד יהי אדעתא דנפשי', הוא לומד חסידות לשם עצמו ולא לשם החסידות. ישנם שוטים הלומדים חסידות בגלל חסידות, הם חושבים עצמם למבינים, למדו כמה עשרות מאמרים ומפספטים על שדות ויערות קרחים, בסברות – בטן פרועים הם מסבירים ענינים חסידיים. כללו של דבר שהם לומדים חסידות, זאת אומרת, שהחסידות תהי' חסידות, ולא שהם יהיו לחסידים. לימוד החסידות האמיתי שהלימוד יביא את הלומד להיות חסיד..... חסידות צריך אדם ללמוד בשביל עצמו, שהחסידות תלמוד אותו כיצד להיות ירא שמים באמת וכיצד להיות עובד ה' באהבה ובריאה, ולהתנהג בכל הענינים במדות טובות כפי שהוא עפ"י התורה.

(ספר השיחות תש"ב מתורגם ללה"ק עמוד קמה-קמו)

להבין לימוד החסידות צריך לצאת מאנוכיותו הרוחני

...הרי כדי להבין ענין בנגלה עליו להימנע מלהיות איש שוק שאינו שייך לתוכן התורני, כך הכרחי, כדי שתהי' לו שייכות אל תורת החסידות, להשתחרר מן התחושה שהוא למדן, הבקי בארבעה טורים ושו"ע, וההרגשה שמי ידמה לו כאשר הוא אף יודע את מקור הדין בגמרא. רק אז תהי' לו שייכות לתורת החסידות. הרי לא שמעתי, ואיש לא שמע, מי שיתלונן שאינו מסוגל להבין ענין בנגלה כאשר הוא מתיישב ללמוד ויוצא מאנוכיותו הגשמית ומטרדותיו כאיש שוק, כך גם מי שאינו מבין חסידות- הרי משום שאינו יוצא מאנוכיותו הרוחנית, ואינו מתמסר לענין האלוך.

(תורת שלום מתורגם ע' 34)

קבעת עתים לשון רבים, כל העתים קצרים

שהעסק הותר לו, יעסוק בתורה

והענין הוא דהנה איתא בגמ' קבעת עתים לתורה, הרי אמרו עתים לשון רבים ולא עת לתורה, וכוונה הוא שכל העתים הפנוים מעסק, שהעסק הותר לו להתעסק בו, אמנם כל העתים הפנוים מהעסק יעסוק בתורה, לבד הקביעות עתים לתורה פ"א שחרית ופ"א ערבית, כ"א שבכל עת שהוא פנוי מעסק יעסוק בתורה, שלא ימסור עצמו (ער זאל זיך ניט אוועקגעבען) להטרדות המותרות בהעסק כ"א שיעסוק כמו שהוא בסדר, (ווי דער פרימאי פון דעם עסק איז) ולא הטרדות המותרות – אז ניט בעת העסק זאל ער ניט זאגען איצטער דארף איך גיין אהער און אהער, נאר ווי דען, ער זאל גלייך נעמען די גמ', כאטש ער ווייס אז דאס איז נאר אויף א וויילע, און באלד וועט ער דארפען אוועקגיין צום עסק, אבער די וויילע זאל ער לערנען.....(תרגום חפשי: דהיינו שלא בזמן העסק, לא יאמר עכשיו אני צריך ללכת שם ושם, אלא, יקה מיד הגמרא, למרות שהוא יודע שהוא רק לשעה קצרה, ועוד מעט הוא יצטרך לחזור להעסק, אבל רגע זו ילמד.....)

(תורת שלום מתורגם ע' 86)

הצלחה בלימוד החסידות הוא דוקא כאשר

הלימוד הוא בחפץ ורצון

כתיב כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה, רוב המפרשים פי' דהכוונה על תורת הנגלית והנסתר, ועל הנסתר אומר כ"א בתורת ה' חפצו, ועל הנגלה או' ובתורתו יהגה יומם ולילה..... ומשמעות הענין הוא דבתורה הנגלית העיקר הוא שיעסוק בה יומם ולילה ואפי' בהכרח, ובתורת הנסתר העיקר שיהי' בחפץ ורצון דוקא, ובלתי ספק הוא אשר כללות התורה צ"ל בחפץ ורצון ואז דוקא יבין אמיתית הענין ויוקלט אצלו

Cont. from pg. 3

ROSH HASHANAH IN THE REBBE'S COURT

In truth, I hadn't even understood very much or been able to intellectually process the events of the evening, but inside of me something had changed irreversibly. My previous notions and imagined wisdoms had lost all value, and I was left dumbfounded and mute.

I had begun to understand—or more accurately, to feel—that there's a most sublime meaning and goal to mankind upon this earth.

I had come to the recognition that not everything can be dissected on the cold operating table of intellect and

knowledge. I had realized that there are things that the frigid and dry mind cannot grasp, yet you feel with all your being that they are real indeed.

Listening to the Rebbe's prayers that evening, I could almost see the heavens open up above me and the Heavenly Court deliberating over our future. My soul shuddered hearing the Rebbe's every word, and I perceived that all of the heavenly rulings and decrees are indeed influenced from below.

I then decided that if there's any purpose to life, here was the place where I would discover it and learn how to reach it.

At that precise moment, I had made up my mind: I was going to stay in Lubavitch.

Translator's note: This article is a translated excerpt of a longer, more detailed memoir, originally written in Hebrew. In the process of translating this piece, we've had to adapt to English prose and grammar rules, at times at the expense of the poetry and particular style that is the signature of the original writer.

For the full essay in its pristine language and lexicon, see *Hatomim*, vol. 1, pp. 223 and 416.

Rendered by Mendy Minkowitz

See this and other stories of the Rebbe Rashab at [Chabad.org bit.ly/rashabstories](http://Chabad.org/bit.ly/rashabstories)

HURRIED BUSINESSMAN

There are numerous merchants and working men who are Yirei shomaim, and cherish davening and scheduled study in different classes in Nigleh or Chassidus, and are deeply troubled when they cannot Daven with a Minyan or cannot participate in the public Torah Shiurim. Others make valiant efforts to Daven with a Minyan, but hurriedly dash off the Davening then rush off to their business or work. It does not occur to them to take part in some Torah Shiur. Besides the fact that they are so busy that they simply have no free time for Torah, their minds and thoughts are so fully occupied with business and worldly affairs that they are unreceptive to a Dvar Torah. Their Davening too is diluted with alien thoughts to the extent that frequently they don't even know what they are reciting and which Mizmoir they are reading. Their tongues are so accustomed to the text that the words flow forth, lips moving, hearts elsewhere. Nevertheless, they do have Kabolat Ol of Davening with a Minyan. There are yet others, who are so busy that only on Monday and Thursday do they come to Daven with a Minyan.

COARSE BUSINESSMAN

The collective excuse is that because of the demands of their work they cannot Daven with a Minyan and certainly unable to learn Torah. Their minds are too involved with their business for Torah. As a result of this corrupt way of living, all week long they live lives not truly human, and even worse. This is the Prophet's cry of distress, "The ox knows its master and the donkey its owner's feeding trough, Israel does not know, my people do not give thought" (Isaiah 13). In addition, their odd and corrupt way of living during the week has repercussions on Shabbos. When they are finally free of their weekday obligations they use the opportunity for mundane pursuits. For one thing, their strenuous efforts all week leave them exhausted on Shabbos, so they must simply rest that day. Then too, because they have become coarsened by the way they live all week, instead of utilizing the sacred day of Shabbos for its own purpose of rest from work to be free to Daven and learn Torah more than all week, these people profane the Shabbos holiness with all sorts of trivial activities.

YETZER HARA AT WORK

The truth is that the foundation of this person's whole structure, his intense occupation with his business with his conviction that it is impossible to study and Daven properly because he might, G-d forbid, lose something as a result, is false imagination and a big folly. For if, G-d forbid, there has been no allotment and elicitation of beneficence from on High, G-d forbid, what effect can all his efforts have? And if there has been the allotment and elicitation of beneficence from on High, then tremendous efforts are not necessary; just a little effort will suffice, being that it is only a levush-garment [for the beneficence]. His endless preoccupations-and the fact that they are a hindrance [to Torah and Tefilah]-are nothing more than the nonsense of the yetzer hara. He demonstrates that, G-d forbid, he deems the garment, i.e. the business, as the primary factor, and that it's the source of his livelihood. Therefore, he is occupied so intensely with it, and also with schemes, for he considers them as primary factors.

SPIRITUAL IDOLATRY

This is tantamount to idolatry, as noted above (Discourse Twenty-three, chapter I), that one bows to the sun and the moon for one considers them the benefactors when, in truth, they are merely agents and instruments, as explained above. The same applies when emphasizing business as the key to livelihood, resulting in intense involvement and scheming. This is tantamount to bowing down, for physical idolatry is bowing, lowering the head. Likewise, devoting the "head-the mind and the faculties-to business to the extent that he has no time for Torah and Tefilah, is a spiritual form of "bowing," identical to Avodah Zorah, G-d forbid.

Summary

Businessmen and working men do not regularly Daven with a Minyan; their Davening is hurried and full of irrelevant thoughts; they do not participate in shiurei Torah, with the excuse of being too busy earning a living; this causes their becoming coarse, for they profane the rest and kedusha of Shabbos with trivia; their excuse is false imagination.

ואם יש קצבת והמשכת החסד מלמעלה אין צרכים ריבוי עסק ודי גם במעט עסק מאחר שהוא לבוש לבד, וריבוי טרדותיו ומה שזה לו מניעה ועיכוב הוא רק משטתי הניצ, ומראה בזה כאלו חס ושלום חושב את הלבוב היינו את העסק לעיקר ושזה מקור פרנסתו לכן הוא טרוד בזה בריבוי התעסקות וגם בתחבולות מפני שחושב זה לעיקר,

והרי זה כעובד עבודה זרה ממש שנתבאר לעיל (מאמר כג פרק א) שזהו שמשותתווה לשמש וזרח מפני שמחשב אותם לעיקר שהם המופיעים ובאמת המה רק שלוחי ההשפעה ולבושים לבד כמו שנתבאר לעיל, כמו כן הנה לשמחשב את העסק לעיקר ומשום זה הוא טרוד בריבוי התעסקות ותחבולות שזהו גם כן כענין השתתווה, דכמו השתתווה בגשמיית הוא שכופף ומרכין ראשו כמו כן לשמניח שכלו ראשו ורובו לעסק משא ומתן עד שמונע אותו מתורה ועבודה, הרי זה גם כן ענין השתתווה ברוחניות והרי הוא כעובד עבודה זרה ממש חס ושלום.

קיצור.

בעלי העסקים ובעלי עבודה אינם מתפללים תפלה בצבור בקביעות ותפלתם חטופה ומלאה מחשבות זרות, ואינם משתתפים בשיעורי לימוד התורה ברבים בהתנצלות טרדתם בעמל הפרנסה, וזה גורם התגשמותם שמחללים מנוחת וקדושת השבת בעניי הכל, ויסוד התנצלותם הוא דמיון שווא.

הנה כמה וכמה מבעלי עסקים ומבעלי עבודה ומלאכה שהם יראי אלקים ורחיבי עיניהם עליהם התפלה וכן הקביעות עתים לתורה בשיעורים שונים בגולה ובד"א"ח [ובדברי אלקים חיים] ולבם יקאב עליהם במאד שאינם יכולים להתפלל בצבור ואינם יכולים להתשתף בהשיעורי למודים בקביעות עתים לתורה ברבים, מהם המתאמצים באומץ רב להתפלל תפלה בצבור וחוטפים את תפלתם וממיהרים לרוץ לעסקיהם ומסחרם, ולהשתתף באיזה שיעור של לימוד התורה אין בדתם כלל, כי לבד זאת שהם עסוקים במאד ואין להם שום פנאי ללימוד הנה לבד זאת הרי כל דעתם ושכלם עסוק וממלא ממוסחרם ועניניהם הגשמיים מבלתי יכולת לקבל דברי תורה וגם תפלתם מהולה במחשבות זרות עד שכמה פעמים בלתי יודעים מה המה מתפללים ובאיזה מזמור הם עומדים ורק משיגרא דלישנא הנה שפתותיהם נעות ולבם כל עמם, ובכל זה הרי יש להם הקבלת על להתפלל בצבור על כל פנים, ויש שהם טרודים כל כך עד אשר רק בשני ובחמישי באים להתפלל בצבור,

וכולם מתנצלים שלסבת טרדות פרנסתם אין ביכולתם להתפלל בצבור ובפרט להשתתף באיזה שיעור של לימוד מפני שקל שאלם עסוק במסחרם ואינם יכולים לקבל דברי תורה, והתנקה הרעה הלזו הנה לבד זאת אשר כל ימי השבוע חיים חיי בהמה ועוד גרוע מזה כמו שמתאונן הנביא (ישעיה א. ג) ידע שור קנהו וחמור אבוס בעליו ישקאל לא ידע עמי לא התבונן, הנה לבד זאת הרי דרכם המוזהר והנהגתם הרעה בימי החול גורם רעה אשר גם ביום השבת שאז הם פנויים מעסקיהם ומסחרם הנה משתמשים בו לעניני חולין, שמלבד זאת שמפני גודל הציגע והעמל בכל עסקיהם בימי החול שהם מעוניים במאוד הנה ביום השבת נחים במנוחת הגוף, הנה מלבד זאת הרי על ידי הנהגתם בימות החול נתעבו ונתגשמו כל כך עד כי גם ביום השבת קדש שהוא יום המנוחה בשביל להרבות בתפלה ובלימוד התורה, הנה בעלי העסקים הטרודים מסוגים ה"ל מחללים את קדושת השבת בעניי הכל ודברים בטלים,

אשר באמת הנה כל יסוד בנינו מה שטרוד בעסק ומדמה שאין באפשרותו לעסוק בתורה ולהתפלל בצבור מפני שנקסיד חס ושלום על ידי זה הוא דמיון כוזב ושטות גדולה באמת, דממה נפשך אם חס ושלום לא יש קצבת והמשכת החסד מלמעלה רחמנא לצלן מה יועיל לו ריבוי ההתעסקות,

לעילוי נשמת הרה"ח הרה"ת ר' מאיר ב"ר אליהו ז"ל לעילוי נשמת הרה"ח הרה"ת ר' אליהו ב"ר אברהם אהרן ז"ל לעילוי נשמת הרה"ת ר' מרדכי ליב ע"ה בן הרה"ת ר' חיים דובער ע"ה נפטר ז' ניסן ה'תש"פ

Lfs Liebllich financial services (718) 771-0887 ASHER LIEBLICH · LFSwealth.com CPA, CFP(®), MBA (TAXATION)

Shmuel Spielman Carpet Cleaning 917.370.7037 / 718.774.4180

Michael Carciente MD Board certified Neurologist 332 E. 14TH ST. 212.481.3333

\$99 a Day, Kingston Ave Apartment Across the street from 770 Call 718-773-8000 to reserve apartment Youtube: Crown Heights Rooms

קופעל דירות KUPEL DIROT 718-493-0995 OLD CITY TZFAT - VACATION APARTMENTS Daily and weekly rentals. kupeldirot@gmail.com

CROWN COOLING & HEATING 718-635-1176 Service · Installation · Maintenance Commercial · Residential · EPA Certified

Boytique 718.221.9939 SUITS & BLAZERS BOYS / MENS www.Boytique.com

Essel Eyewear 1-888-ESSEL-76 shoalem@esseleyewear.com Glasses Contacts The Best Prices in Crown Heights

מעשה רב

סיפורים אודות אדמו"ר הרש"ב

אין מה למהר

שמעתי מר' פרץ חן, כשבא הזמן שהי' צריך להתייצב לצבא, ושני אחיו ר' גרשון ור' יוסף, למדו אז בלויבאוויטש, נסע לכ"ק אדמו"ר נ"ע [אדמו"ר הרש"ב], ובא כאילו בטענה, למה יגרע בזה שאינו לומד בישיבה- משום שצריך לעזור לאביו בפרנסה- האם בשביל זה מגיע לו להיות חייל, וביקש ברכתו הקדושה ועצתו. היות שמקום לשכת הגיוס היא בעיר האמליע, וידוע לכל ששם מחמירים ביותר ואין סיכוי משם להשתחרר, ולכן בא לשאול אם כדאי לחפש מקום אחר להתייצבות. אדמו"ר נ"ע [הרש"ב] ענה לו שהשי"ת יעזור ולא תהי' חייל, ותתייצב בעיר האמליע. בבואו לביתו וכל קרוביו שמעו זאת, לא הסכימו שיתייצב בהאמליע, כי ידוע היה ששם משחררים רק חולים ונכים ומחמירים מאד. אך הוא היה חזק בדעתו, וכיון שאדמו"ר הרש"ב נ"ע אמר שיתייצב בהאמליע נסע לשם בבטחון גמור.

בבואו להאמליע כמה ימים לפני מועד ההתייצבות, התאכסן אצל יהדי אחד מחסידי פולין. זמן ההתייצבות שלו היה בש"ק.

בש"ק בבוקר רצה להתפלל ביחידות, לאכול מהר, ואח"כ ללכת ללשכה. אמר לו בעל האכסניא, מהו החיפזון, אין מה למהר, תחילה נלך לביהכ"נ כמון כל יהודים, אחרי סעודת ש"ק נלך, ואני עמך לשם.

שמע בקולו, הלכו לביהכ"נ, סעדו סעודת צהרים של ש"ק, ובעל הבית לא מיהר, שר זמירות כמו בכל ש"ק, ואילו הוא יושב ודואג שמא יאחר.

כשבאו לשם, באמת כבר היה מאוחר, האנשים שהיו צריכים להתייצב ביום זה עברו כבר כולם, ואנשי הלשכה כבר מתכוננים ללכת לביתם, כשהוא נכנס התחילו לצעוק עליו, למה באת כל כך מאוחר, והתחילו להתייעץ ביניהם מה לעשות עמו, הציע אחד, נרשום אותו בין המשחררים-כרטיס לבן- ונוכל ללכת הביתה.

(כל אחד שמתייצב, נבדק ע"י הרופאים בכל

מיני בדיקות, וכל זה לוקח זמן, אבל הבא בחסרון גמור הנראה לעין, תיקף משחררים אותו), והשי"ת נתן להם רעיון זה, ומיד שוחרר, ואמרו לו לבוא בעוד כמה ימים, לקבל ניירותיו.

שמועות וסיפורים ח"ב קכ

אכילה ושתיה לא להנאת גרונו אלא שיהי' לו כח וחשק לעבוד השם

בקיץ תרנ"ח באחד המסעות אשר נסע הוד כ"ק אדמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה זי"ע [הרש"ב] מלויבאוויטש אל הנאות דשא-באליווקא, שהיה נוסע בכל יום שני בשבוע לבקר כבוד אמו הרבנית הצדקנית זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע ולקבל אורחים על יחידות- הנה באחד הבאות אשר באמצע הדרך השקה שאול העגלון את סוסיו, ויהיה כאשר כלו לשתות והעגלון ישב לו על הדוכן, הצליף בשוטו על גב הסוסים, ואמר: שוטים, איר מיינט אז איך האב אייך געגעבן טרינקען צוליב אייך, אז די היי און האבער וואס איר פרעסט זאל זיין מיט מער טעם, ניין, איך האב אייך געגעבן טרינקען צוליב דעם איר זאלט האבן מער כח און חשק צו שלעפן דעם וואגן. (תרגום חפשי: שוטים, אתם חושבים שנתתי לכם לשתות בגללכם, שהתבן ובר שאתם זוללים יהיה יותר טעים, לא, נתתי לכם לשתות כדי שיהי' לכם יותר כח וחשק לסחוב העגלה)

הוד כ"ק אדמו"ר זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, נעשו פני קדשו רצינים מאד, ושעה נכונה ישב מתעמק במחשבה, ואח"כ הואיל לאמר, אפילו שאול דער בעל עגלה פארשטייט אז דאס וואס מען גיט די פערד היי און האבער און נאכדעם וואסער פאר טרינקען, איז דאס ניט צוליב דעם אז די פערד זאלן מער הנאה האבן פון די היי, און האבער, נאר צוליב דעם אז זיי זאלן האבן כח און חשק צו שלעפן דעם וואגן. דער רבי האט געזאגט דעם זיידן אז אין מעזריטש האט מען געזאגט בשם הבעש"ט נ"ע אז דאס וואס א איד הערט און זעט אפילו דברים פשוטים

בעניני עולם איז דאס אלץ א הוראה אין עבודת השם. (תרגום חפשי: אפי' שאול העגלון מבין שמשנותנים להסוסים תבן ובר ואחרי' מים לשתות, איננו שתהנו הסוסים יותר מהתבן ובר, אלא שיהי' להם כח וחשק לסחוב העגלה. הרבי אמר להסבא [אדמו"ר להצ"צ] שבמעזריטש אמרו בשם הבעש"ט נ"ע שמה שיהודי רואה ושומע אפי' דברים פשוטים בעניני עולם הכל היא הוראה בעבודת השם)

עס איז פאראן א וואגן מרכבת עמינדב, און דעם וואגן דארפן שלעפן כל ישראל ע"י תורה ועבודה, און בכדי מען זאל האבן כח צו שלעפן דעם וואגן גיט מען אלע ענינים הגשמיים בצרכי בני אדם, אבער מען דארף חלילה ניט האבען קיין טעות אז די היי און האבער איז דער עיקר, און האבן אין דעם א געשמאק. (תרגום חפשי: ישנו מרכבת עמינדב, והיא צריכה לסחוב כל ישראל ע"י תורה ועבודה, ובכדי שיהי' לנו כח לסחוב העגלה נותנים לבני אדם כל הצרכיים בעניני גשמיים, אבל חלילה לטעות שהתבן ובר הם העיקר, וליהנות מהם)

און בכדי אז די פערד זאלען ניט האבן קיין טעות שמייסט זיי שאול דער בעל עגלה, יע א שמיץ קלאפט ארויס דעם טעות, נאר דאס איז דער עצה פאר א פערד, פאר להבדיל א אדם איז א שמיץ ח"ו צו נידעריק, און עס צוברעכט, פאר א אדם איז מספיק א רמז און א התעוררות פון א חבר. (תרגום חפשי: ובכדי שהסוסים לא יטעו הצליף להם שאול העגלון, כן צליף מוציא הטעות, אלא שזהו עצה לסוס, להבדיל אדם, הרי להצליף הוא משפיל מדי, וגם שובר. לאדם מספיק רמז והתעוררות של חבר טוב)

שמועות וסיפורים ח"ב

Available at Yagdil Torah

Yagdil Torah is here to serve Yidden with all their Limud HaTorah needs. We can help you find a chavrusa anywhere; we have a comprehensive list of website and phone lines for all types of learning, an interesting selection of shiurim to download, an international Chalukas Hashas, learning guides for chasidische yomim tovim, inspirational publications and a shiurim phone-line.

In Crown Heights we have a beautiful Beis Midrash open full time, ongoing and seasonal shiurim, a thorough directory of shiurim and more.

For more info please visit YagdilTorah.org or call 347.223.5943

ROSH HASHANAH IN THE REBBE'S COURT

Lubavitch, 5660

The following is a rich description of the holiday of Rosh Hashanah 5660 (1899) as it was celebrated in the town of Lubavitch. The writer was a young student who found himself in a world he had never known existed.

Editorial note: Throughout the article, the term “the Rebbe” will be referring to the fifth Lubavitcher Rebbe, the Rebbe Rashab, Rabbi Shalom Dov Ber of Lubavitch.

I was a young boy, rather well educated; I had mastered the ability to comfortably study Talmud with its primary commentaries. Perhaps quite different than my peers, I even had a healthy grasp of the deeper works of Jewish thought, like Maimonides’ “Guide for the Perplexed” and other great writings.

My knowledge extended past the frontiers of Jewish subjects, for, as I was a studious young man, I had tread the waters of secular topics and taken an interest in philosophy and other areas of study.

I even had a healthy grasp of the deeper works of Jewish thought

I held this broad gamut of interests of mine very dearly and greatly enjoyed the time I spent poring over all sorts of books. I believed strongly that I would retain my dual “identity” and somehow manage to combine my familiarity in both the religious and academic worlds.

By the summer of 5659 (1899), the fame of the newly established yeshivah in Lubavitch had reached my ears and piqued my curiosity. Attracted by its outstanding reputation for rigorous study, I set my compass towards the little Belarusian town. I was perfectly aware that secular education wasn’t emphasized in Tomchei Temimim, let alone provided for, but I—I reasoned—would manage to keep my balance even there.

What a bittersweet mistake! As soon as I arrived there, I realized that I had been wrong. I came to understand that the founder of this unique yeshivah had a wholly different perspective, a perspective that didn’t include, or necessitate, any outside influence.

I thus decided that Lubavitch wasn’t the place for me and that I would return home shortly.

I was conflicted about whether to remain for a few weeks, considering how costly and difficult the journey there had been, or to simply turn right back. Time made the decision for me, and after a few days of hesitation, I was still there, scrutinizing with a watchful eye every nuance and detail of the yeshiva’s curriculum and student body.

Upon walking into the main building, I beheld a large study hall. It was filled with young men sitting across tables and studying diligently. Every one of them was preoccupied with the material he was learning and was devoted to understanding it—reading it, and reading it again, not ever tiring or stopping. There was a loud and productive chatter, a cocktail of voices from all corners of the room filling the air, and I could almost sense the pleasure and sweetness of these boys’ assiduity.

I remained there, standing in a corner, observing and pondering and trying to take it all in, when suddenly, as soon as the clock struck eight, the sounds came to an abrupt end. Everyone closed the books they had been delving into throughout the day, only to replace them with other books, which were also rather thick and large. Where volumes of Talmud and the Code of Jewish Law had rested till but a few moments earlier, now sat

Tanyas, Likkutei Torahs, and other volumes I had never before seen.

I couldn’t quite define it, but it seemed like this new setting was identical, yet entirely different; yes, there were the same boys studying across the same tables, but their tunes were different, the air was fresh. Here and there I could catch a soft sound—a subdued note flitting by in the wind—which inspired me and drew me near. I perceived a higher degree of seriousness and concentration than in the previous study period, and an all-around solemn atmosphere.

I mustered up some courage and asked one of the boys what everybody was learning; was it some cryptic mystical work, or perhaps the deepest secrets of Torah? “Chassidism!” he told me with a broad smile. “We’re learning Chassidism!” I looked at him, baffled and beguiled, and dared to ask him what this was all about.

“You see my friend,” he continued, “Chassidism in general, and more specifically the Chabad school of thought within Chassidism, is a world unto itself. It teaches a person the purpose of his life, and shows him the path to its fulfillment. Chassidism differs from most other codes of ethics; it is first and foremost a profound study on the root of man’s soul, and an elucidation of G-d’s unity and the lofty significance of Torah and mitzvahs. Only after all this does it reach out to its pupil and, with gentle discipline, teaches him to refine himself and come closer to his Creator.”

A cold shower. This was all new to me. “Incredible! Entire books explaining how to be a better Jew!” I thought.

“Later on, you’ll merit to see our holy Rebbe deliver a Chassidic discourse. You will learn it again and again, until you’re fluent in it, and then, and only then, will you begin to understand,” I was told.

More days passed, and then it was the day before Rosh Hashanah. That morning I arose early and got to yeshivah at daybreak to find the room filled with guests. They have come from near and far to spend the High Holidays in the presence of their leader and guide, the Rebbe.

People were chatting pleasantly and greeting one another, clearly enjoying being together in Lubavitch. I could identify in their midst many distinguished rabbis and communal leaders, all joined by the common denominator of being Lubavitcher Chassidim who had undertaken a long trip to spend the most solemn days of the year with the Rebbe.

Behold! A piercing silence befell the room. The Rebbe was coming! A little path was formed for the Rebbe to walk through to his seat at the front of the synagogue. I observed the Rebbe’s saintly look as he strode past, and I was immediately impressed.

Everyone’s eyes were fixed on the Rebbe. All of them were standing in total abnegation—as if they didn’t exist—stemming from the awe of being in the presence of a man in a different league entirely.

My thoughts had caught on fire, yet my mind remained cold and detached. I couldn’t tell why or what, but seeing everyone standing with such reverence, I too was numb and silent.

The selichot services began, and the cantor’s initial song was immediately overpowered by the chants of the entire congregation. From time to time, people would raise their eyes slightly from their prayer books and gaze towards the Rebbe, closely monitoring his moves and taking careful heed of them.

At that moment, I decided that this flock had at its core a raging fire, capable of melting even the hardest of

hearts. Precisely what was it, however, that fueled this fire?

I would have to wait and see.

The day passed and the sun set, and hundreds of yeshivah students, along with the countless guests, gathered in the large hall of the yeshivah to usher in the New Year with the evening services.

A distinct seriousness and sobriety was visible on everybody’s face.

A few minutes passed, and the Rebbe came in. His holy face was like a blazing torch of fire, and his gaze was ever so serious; however, in a paradoxical mixture, there was also loving warmth radiating from his brilliant smile. I clearly saw how two opposing forces—bitterness and joy—were merged in one vessel, in harmonious unity and beauty.

Services began. Everyone prayed with fervor, and I tried to get closer to the Rebbe’s place to see, to hear, though I didn’t know what. Bitter cries came from his holy place, and dreadful sighs pierced the air.

In the Rebbe’s prayer, no word was uttered without first immersing in a generous bath of tears, and I stood beside him in awe and wonder.

“Many people cry on these most solemn days,” I thought to myself. “What sets the Rebbe’s cry apart from everybody else’s?” No sooner had I had this thought than I found my answer. These weren’t cries, or tears; this was hishtapchut hanefesh—the outpouring of this righteous man’s soul before her Father’s throne.

The general noise gradually subsided, and the prayer was over, but the Rebbe remained standing still in his place, softly humming an old Chabad melody, a tune of yearning and supplication that challenges its singer. And then, a deep cry broke forth from the Rebbe’s heart.

You see, there are many types of cries: cries of pain, of yearning, and even of joy. The Rebbe’s cry was unlike any other, or perhaps it was like all of them together.

“Maybe, just maybe,” I thought to myself, “the Rebbe’s cry is there just to arouse the hearts of thousands of Jews to their Father in Heaven, and even if it were just for that, it would serve its purpose.

“Here stands a man,” I continued to myself, “whose ambitions are so sublime and divine, whose humility and modesty aren’t a product of hard toil, rather a result of his subservience to, and unity with, an absolute truth.”

That night I could not sleep

To stand in his glorious company was worth being squashed by the crowds that came to bask in the radiance of his holy presence.

An immaculate purity welled up from the heart and propelled tears like rain, and inside you felt hope and happiness, bitterness and longing. Indeed, this can only be found in the presence of someone special.

The Rebbe, the messenger for the nation entire, stood before G-d and offered an account of the year past, beseeching Him to bestow His blessings for the upcoming year, and pleading and begging that this year be a plentiful one, both physically and spiritually.

When the Rebbe had finished his prayers, he turned to the waiting crowds to wish them a good year; his face shone like that of an angel, and light streamed forth from his eyes with a sweet fatherly love.

That night I could not sleep. The sights I had witnessed had made such a strong impact on me that my thoughts were running incessantly and gave me no rest.

משניות אותיות השם

ש

מסכת ברכות פרק ז

א שלשה שאכלו כאחד, חזיבין לזמן. אכל דמאי, ומעשר ראשון שננטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שנפדו, והשמש שאכל כזית, והכותי, מזמנין עליהם. אבל אכל טבל, ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שלא נפדו, והשמש שאכל פחות מפזות, והנכרי, אין מזמנין עליהם:

ב נשים ועבדים וקטנים, אין מזמנין עליהם. עד כמה מזמנין, עד כזית. רבי יהודה אומר, עד כפיצה:

ג כיצד מזמנין, בשלשה אומר נברך. בשלשה והוא, אומר ברכו. בעשרה, אומר נברך לאלהינו. בעשרה והוא, אומר ברכו. אחד עשרה ואחד עשרה רבוא. במאה אומר, נברך ליי אלהינו. במאה והוא, אומר ברכו. באלף, אומר נברך ליי אלהינו אלהי ישראל. באלף והוא, אומר ברכו. ברבוא, אומר, נברך ליי אלהינו אלהי ישראל אלהי העבאות יושב הכרובים על המזון שאכלנו. ברבוא והוא, אומר ברכו. כענין שהוא מברך, כך עונין אחריו, ברין יי אלהינו אלהי ישראל אלהי העבאות יושב הכרובים על המזון שאכלנו. רבי יוסי הגלילי אומר, לפי רב הקהל הן מברכין, שנאמר (תהלים סח) במקהלות ברכו אלהים, יי ממקור ישראל. אמר רבי עקיבא, מה מצינו בבית הפנסת אחד מברין ואחד מועטין אומר, ברכו את יי. רבי ישמעאל אומר, ברכו את יי המברך:

ד שלשה שאכלו כאחד, אינו רשאי לחלק וכן ארבעה, וכן חמשה. ששה נחלקין, עד עשרה. ועשרה אינו נחלקין, עד שיהיו עשרים:

ה שתי חבורות שהיו אוכלות בבית אחד, בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו, הרי אלו מצטרפין לזמון. ואם לאו, אלו מזמנין לעצמן, ואלו מזמנין לעצמן. אין מברכין על הזין עד שיתן לתוכו מים, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים, מברכין:

ל

מסכת סוכה פרק ג

א לולב הגזול והיבש, פסול. של אשכרה ושל עיר הנדחת, פסול. נקטם ראשו, נפרצו עליו, פסול. נפרדו עליו, פשר. רבי יהודה אומר, יאגדנו מלמעלה. צני הר הברזל, פשרות. לולב שיש בו שלשה טפחים כדי לנענע בו, פשר:

ב הדס הגזול והיבש, פסול. של אשכרה ושל עיר הנדחת, פסול. נקטם ראשו, נפרצו עליו או שהיו ענביו מרבות מעליו, פסול. ואם מעטן, פשר. ואין ממועטין ביום טוב:

ג ערבה גזולה, ויבשה, פסולה. של אשכרה ושל עיר הנדחת, פסולה. נקטם ראשה, נפרצו עליה, והצפצפה, פסולה. כמושה, ושנשרו מקצת עליה, ושל בעל, פשרה:

ד רבי ישמעאל אומר, שלשה הדסים ושתי ערבות לולב אחד ואתרוג אחד, אפלו שנים קטומים ואחד אינו קטום. רבי טרפון אומר, אפלו שלשתן קטומים. רבי עקיבא אומר, פשם שלולב אחד ואתרוג אחד, כך הדס אחד וערבה אחת:

ה אתרוג הגזול והיבש, פסול. של אשכרה ושל עיר הנדחת, פסול. של ערלה, פסול. של תרומה טמאה, פסול. של תרומה טהורה, לא יטול. ואם נטל, פשר. של דמאי, בית שמאי פוסלין, ובית הלל מקשירין. של מעשר שני בירושלים, לא יטול. ואם נטל, פשר:

ו עלתה חזיית על רבו, נטלה פטמתו, נקלה, נסדק, נקב וחסר כל שהוא, פסול. עלתה חזיית על מעוטו, נטל עקצו, נקב ולא חסר כל שהוא, פשר. אתרוג הכושני, פסול. והזרוק פכרתו, רבי מאיר מקשיר, ורבי יהודה פוסל:

ז שעור אתרוג הקטן, רבי מאיר אומר, כאגוז. רבי יהודה אומר, כפיצה. ובגדול, כדי שיאחז שנים בידו אחת, דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר, אפלו (אחד) בשתי ידיו:

ח אין אוגדין את הלולב אלא במינו, דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר, אפלו במשיחה. אמר רבי מאיר, מעשה באנשי ירושלים, שהיו אוגדין את לולביהן בגימטיות של זהב. אמרו לו, במינו היו אוגדין אותן מלמטה:

ט והיכן היו מנענעין, בהודו לה' תחלה וסוף, ובאנא ה' הושיעה נא, דברי בית הלל. ובית שמאי אומרים, אף באנא ה' הצליחה נא. אמר רבי עקיבא, צופה הייתי ברגן גמליאל וברבי יהושע, שכל העם היו מנענעים את לולביהן, והן לא נענעו אלא באנא ה' הושיעה נא. מי שבא בדרך ולא היה בידו לולב לטול, לכשיקנס לביתו יטול על שלחנו. לא נטל שחרית, יטול בין הערבים, שכל היום פשר ללולב:

י מי שהיה עבד או אשה או קטן מקרין אותו, עונה אחריו מה שהן אומרים, ותהי לו מארה. אם היה גדול מקרא אותו, עונה אחריו הללויה:

יא מקום שנהגו לכפול, יכפול. לפשוט, יפשוט. לברך (אחריו), יברך (אחריו). הכל כמנהג המדינה. הלוקח לולב מחברו בשביעית, נותן לו אתרוג במתנה, לפי שאין רשאי ללקחו בשביעית:

יב בראשונה היה לולב נטל במקדש שבגדה, ובמדינה יום אחד. משחרב בית המקדש, התקין רבן יוחנן בן זכאי שיהא לולב נטל במדינה שבגדה, זכר למקדש. ושיהא יום הנף כולו אסור:

יג יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת, כל העם מוליכין את לולביהן לבית הכנסת. למחרת משכימין ובאיין, כל אחד ואחד מכיר את שלו, ונטלו. מפני שאמרו חכמים, אין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב הראשון של חג בלולבו של חברו. ושאר ימות החג, אדם יוצא ידי חובתו בלולבו של חברו:

יד רבי יוסי אומר, יום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת, ושכח והוציא את הלולב לרשות הרבים, פטור, מפני שהוציאו ברשות:

טו מקבלת אשה מיד בנה ומיד בעלה ומחזירתו למים בשבת. רבי יהודה אומר, בשבת מחזירין, ביום טוב מוסיפין, ובמועד מחליפין. קטן היודע לנענע, חזיב בלולב:

ו

מסכת מועד קטן פרק ג

א ואלו מגלחין במועד, הבא ממדינת הים, ומבית השביה, והיוצא מבית האסורים, והמגדה שהתירו לו חכמים, וכן מי שנשאל לחכם והתר, והגזיר, והמצרע העולה מטמאתו לטהרתו:

ב ואלו מכבסין במועד, הבא ממדינת הים, ומבית השביה, והיוצא מבית האסורים, והמגדה שהתירו לו חכמים, וכן מי שנשאל לחכם והתר, מטפחות הנדים ומטפחות הספרים ומטפחות הספג, (הזבין והזבות והגדות והילדות), וכל העולין מטמאה לטהרה, הרי אלו מתרין. ושאר כל אדם אסורין:

ג ואלו כותבין במועד, קדושי נשים, גטין ושוברין, דיתיקי, מתנה ופרוזבולין, אגרות שום ואגרות מזון, שטרי חליצה ומאונים ושטרי ברורין וגזרות בית דין ואגרות של רשות:

ד אין כותבין שטרי חוב במועד. ואם אינו מאמינו או שאין לו מה יאכל, הרי זה יכתוב. אין כותבין ספרים, תפלין ומזוזות, במועד, ואין מגיהין אות אחת, אפלו בספר עזרא. רבי יהודה אומר, כותב אדם תפלין ומזוזות לעצמו, וטוה על ירכו תכלת לציצית:

ה הקובר את מתו שלשה ימים קדם לרגל, בטלה הימנו גזרת שבגדה. שמונה, בטלה הימנו גזרת שלשים, מפני שאמרו, שבת עולה ואינה מפסקת,

ELCHONON GEISINSKY TAX SERVICES
(718) 774-0797

Apple Drugs
Crown Heights Pharmacy Inc.
376 Kingston Ave
Tel 718-467-6700
Fax 718-467-2461

Little Feet
506 Empire Blvd • 718-778-0078 • Sizes 18-41

סופר סת"ם
718-613-1111
mysofer.com
353 Kingston Avenue

Alexander Weisz
Electrician
Expert Service with a Personal Touch
917.776.5088

CHIEF INSURANCE AGENCY, INC.
718.799.9502
718.355.8602

EMPIRE PRESS
Benchers-Invitations-Thank You Cards-Tshuros
Quick Turnaround, Quality Service
www.EmpirePress.com • I-888-4-BENCHERS

סיוואלד
www.seewaldcars.com
Affordable • Wheelchair Accessible
773cars@gmail.com • 718.773.2277 • 917.520.7452

משניות אותיות השם

רגלים מפסיקין ואינן עולין:

ו רבי אליעזר אומר, משחרב בית המקדש, עצרת כשבת. רבן גמליאל אומר, ראש השנה ניום הכפורים, כרגלים. וחכמים אומרים, לא כדברי זה ולא כדברי זה, אלא עצרת כרגלים, ראש השנה ניום הכפורים כשבת:

ז אין קורעין, ולא חולצין, ואין מברין, אלא קרובין של מות. אין מברין אלא על מטה זקופה, ואין מוליכין לבית האבל לא בטבלא ולא באסקוטלא ולא בקנון, אלא בסלים. ואין אומרים ברכת אבלים במועד, אבל עומדין בשוקה ומנחמין ופוטרין את הרבים:

ח אין מניחין את המטה ברחוב, שלא להרגיל את ההספד, ולא של נשים לעולם, מפני הכבוד. נשים במועד מענות, אבל לא מטפחות. רבי ישמעאל אומר, הסמוכות למטה, מטפחות:

ט בראשי חדשים, בחנכה ובפורים, מענות ומטפחות, כזה וכה (אבל) לא מקוננות. נקבר המת, לא מענות ולא מטפחות. איזהו ענין, שכל עונות כהן. קינה, שאחת מדברת וכל עונות אחריה, שגאמר, (ירמיה ט) ולמדנה בנותיכם נהי, ואשה רעויה קינה. אבל לעתיד לבוא הוא אומר, (ישעיה כה) בלע המנות לנצח, ומחה ה' אלהים דמעה מעל כל פנים וגו':

מ

מסכת ברכות פרק א

א מאימתי קורין את שמע בערבית. משיעה שהכניס נכנסים לאכל בתרומתו, עד סוף האשמורה הראשונה, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים, עד חצות. רבן גמליאל אומר, עד שיעלה עמוד השחר. מעשה שאבא בניו מבית המשתה, אמרו לו, לא קרינו את שמע. אמרו להם, אם לא עלה עמוד השחר, חזיבין אתם לקרות. ולא זו בלבד, אלא כל מה שאמרו חכמים עד חצות, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. הקטר חלבים ואברים, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. וכל הנאכלין ליום אחד, מצותן עד שיעלה עמוד השחר. אם כן, למה אמרו חכמים עד חצות, כדי להרחיק את האדם מן העבירה:

ב מאימתי קורין את שמע בשחרית. משכייר בין תכלת ללבן. רבי אליעזר אומר, בין תכלת לכרת. (וגומרה) עד הנץ החמה. רבי יהושע אומר, עד שלש שעות, שכן דרך בני מלכים לעמוד בשלש שעות. הקורא מקאין ואילן לא הפסיד, כאדם הקורא בתורה:

ג בית שמאי אומרים, בערב כל אדם ישו ויקראו, ובבקר יעמדו, שגאמר (דברים ו) ובשכבך ובקומך. ובית הלל אומרים, כל אדם קורא דרכו, שגאמר (שם) ובלכתך בדרך. אם כן, למה נאמר ובשכבך ובקומך, בשעה שבני אדם שוכבים, ובשעה שבני אדם עומדים. אמר רבי טרפון, אני הייתי בא בדרך, והטתי לקרות, כדברי בית שמאי, וסכנתי בעצמי מפני הלסטים. אמרו לו, כדי היית לחוב בעצמך, שעברת על דברי בית הלל:

ד בשחר מבכרן שתים לפניה ואחת לאחריה, ובערב שתים לפניה ושתיים לאחריה. אחת ארקה ואחת קצרה. מקום שאמרו להארין, אינו רשאי לקצר. לקצר, אינו רשאי להארין. לחתם, אינו רשאי שלא לחתם. ושללא לחתם, אינו רשאי לחתם: ה מזכירין יציאת מצרים בלילות. אמר רבי אליעזר בן עזריה, הרי אני כגון שבעים שנה, ולא יזיתי שתאמר יציאת מצרים בלילות, עד שדךרשה בן זומא, שגאמר (דברים טז) למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך. ימי חייך, הימים. כל ימי חייך, הלילות. וחכמים אומרים, ימי חייך, העולם הזה. כל (ימי חייך), להביא לימות המשיח:

ד

מסכת סנהדרין פרק ג

א דיני ממונות, בשלשה. זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד, ושניהן בוררין להן עוד אחד, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, שני הדנינים בוררין להן עוד אחד. זה פוסל דנינו של זה וזה פוסל דנינו של זה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, אימתי, בזמן שמביא עליהן ראיה שהן קרובין או פסולין, אבל אם היו כשרים או מקוהין, אינו יכול לפסולן. זה פוסל עדיו של זה וזה פוסל עדיו של זה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, אימתי, בזמן שהוא מביא עליהם ראיה שהן קרובים או פסולים. אבל אם היו כשרים, אינו יכול לפסולן:

ב אמר לו נאמן עלי אבא, נאמן עלי אביך, נאמניו עלי שלשה רועי בקר, רבי מאיר אומר, יכול לחזור בו. וחכמים אומרים, אינו יכול לחזור בו. היה חוב לחברו שבועה ואמר לו דור לי בחיי ראשך, רבי מאיר אומר, יכול לחזור בו. וחכמים אומרים, אינו יכול לחזור בו:

ג ואלו הן הפסולין, המשחק בקביא, והמלוה רבית, ומפריחי יונים, וסוחרי שביעית. אמר רבי שמעון, בתחלה היו קורין אותן אוספי שביעית. משרבו האנסיין, חזרו לקרותן סוחר שביעית. אמר רבי יהודה, אימתי, בזמן שאין להם אמונות אלא היא, אבל יש להן אמונות שלא היא, כשרין:

ד ואלו הן הקרובין, (אביו ו) אחיו ואחי אביו ואחי אמו ובעל אחותו ובעל אחות אביו ובעל אחות אמו ובעל אמו וחמיו וגיסו, הן ונתינתן ותנתינתן, וחורגו לבדו. אמר רבי יוסי, זו משנת רבי עקיבא. אבל משנה ראשונה, דודו וכן דודו. וכל הראוי לנרשו, וכל הקרוב לו באותה שעה. היה קרוב ונתרחק, הרי זה כשר. רבי יהודה אומר, אפלו מתה בתו ויש לו בנים ממנה, הרי זה קרוב:

ה האוהב והשונא. אוהב, זה שושבינו. שונא, כל שלא דבר עמו שלשה ימים באיבה. אמרו לו, לא נחשדו ישראל על כך:

ו כיצד בודקים את העדים, היו מכניסין אותן (לחדר) ומאזימין עליהן ומוציאין (את כל האדם) לחוץ ומשירין את הגדול שבהן ואומרים לו אמורו היאך אתה יודע שזה חוב לזה. אם אמר הוא אמר לי שאני חוב לו, איש

פלוגי אמר לי שהוא חוב לו, לא אמר כלום, עד שיאמר בפנינו הודה לו שהוא חוב לו מאתים זוז. ואחר כך מכניסין את השני ובודקים אותו. אם נמצאו דבריהם מקננים, נושאים ונותנין בדבר. שנים אומרים זכאי ואחד אומר חוב, זכאי. שנים אומרים חוב ואחד אומר זכאי, חוב. אחד אומר זכאי ואחד אומר חוב ואפלו שנים מזכין או שנים מחזיבין ואחד אומר איני יודע, יוסיפו הדנינים:

ז גמרו את הדבר, היו מכניסין אותן. הגדול שבדנינים אומר, איש פלוני אתה זכאי, איש פלוני אתה חוב. ומנין לכשיצא אחד מן הדנינים לא יאמר אני מזכה וחברי מחזיבין אבל מה אעשה שחברי רבו עלי, על זה נאמר (ויקרא יט) לא תלך רכיל בעמך, (ואומר) (משלי יא) הולך רכיל מגלה סוד:

ח כל זמן שמביא ראיה, סותר את הדין. אמרו לו, כל ראיות שיש לך הבא מקאין עד שלשים יום. מצא בתוך שלשים יום, סותר. לאחר שלשים יום, אינו סותר. אמר רבן שמעון בן גמליאל, מה יעשה זה שלא מצא בתוך שלשים ומצא לאחר שלשים. אמרו לו הבא עדים ואמר אין לי עדים, אמרו הבא ראיה ואמר אין לי ראיה, ולאחר זמן הביא ראיה ומצא עדים, הרי זה אינו כלום. אמר רבן שמעון בן גמליאל מה יעשה זה שלא היה יודע שיש לו עדים ומצא עדים, לא היה יודע שיש לו ראיה ומצא ראיה. (אמרו לו הבא עדים, אמר אין לי עדים, הבא ראיה ואמר אין לי ראיה), ראה שמתחייב בדיו ואמר קרבו פלוני ופלוני והעידוני או שהוציא ראיה מתוך אפנתו, הרי זה אינו כלום:

ו

מסכת מועד קטן פרק ג (עיין לעיל)

ב

מסכת שבת פרק ב

א במה מדליקין ובמה אין מדליקין. אין מדליקין לא בלקש, ולא בחסן, ולא בכלך, ולא בפתילת האידן, ולא בפתילת המדבר, ולא בירוקה שעל פני המים. ולא בזפת, ולא בשעווה, ולא בשמן קי, ולא בשמן שרפה, ולא באליה, ולא בחלב. נחים המדי אומר, מדליקין בחלב מבשל. וחכמים אומרים, אחד מבשל ואחד שאינו מבשל אין מדליקין בו:

ב אין מדליקין בשמן שרפה ביום טוב. רבי ישמעאל אומר, אין מדליקין בעטבן, מפני כבוד השבת. וחכמים מתירין בכל השמנים, בשמן שמשמין, בשמן אגוזים, בשמן צנונות, בשמן דגים, בשמן פקועות, בעטבן ובגפס. רבי טרפון אומר, אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד:

ג כל היוצא מן העץ אין מדליקין בו אלא פשתן. וכל היוצא מן העץ אינו מטמא טמאת אהלים אלא פשתן.

משניות אותיות השם

אומר, נטיעה כשמה. אילו שנגמם והוציא חליפין, מטפח ולמטה כנטיעה, מטפח ולמעלה, כאילו, דברי רבי שמעון:

ר

מסכת שבת פרק יג

א רבי אליעזר אומר, האורג שלשה חוטין בתחלה ואחד על האריג, חייב. וחכמים אומרים, בין בתחלה בין בסוף שעורו שני חוטין:

ב העושה שני בתי גירין בנירין, בקרוס, בנפה, בכברה ובסל, חייב. והתופר שתי תפירות, והקורע על מנת לתפור שתי תפירות:

ג הקורע בחמתו ועל מנתו, וכל המקלקליו, פטורין. והמקלקל על מנת לתקן, שעורו כמותו:

ד שעור המלבן והמנפץ והצובע והטווה, כמלא רחב הסיט כפול. והאורג שני חוטין, שעורו כמלא הסיט:

ה רבי יהודה אומר, הצד צפור למגדל וצבי לבית, חייב. וחכמים אומרים, צפור למגדל, וצבי לבית ולחצר ולביבירין. רבן שמעון בן גמליאל אומר, לא כל הביבירין שוין. זה הכלל, מחסר צידה, פטור, ושאינו מחסר צידה, חייב:

ו צבי שנגנס לבית ונעל אחד בפניו, חייב. ונעלו שנים, פטורין. לא יכל אחד לנעל ונעלו שנים, חייבין. ורבי שמעון פוטר:

ז ישב האחד על הפתח ולא מלאהו, ישב השני ומלאהו, השני חייב. ישב הראשון על הפתח ומלאהו, ובה השני וישב בצדו, אף על פי שעמד הראשון והלך לו, הראשון חייב והשני פטור. הא למה זה דומה. לנועל את ביתו לשמורו ונמצא צבי שמור בתוכו:

שמאי אומרים, כל זמן שהוא יפה לפרו. ובית הלל אומרים, עד העצרת. וקרובין דברי אלו להיות כדברי אלו:

ב איהו שדה האילן. כל שלשה אילנות לבית סאה, אם ראויין לעשות ככר דבלה של ששים מנה באיטלקי, חורשים כל בית סאה בשבילן. פחות מכאן, אין חורשין להן אלא מלא האורה וסלו חוצה לו:

ג אחד אילן סרק ואחד אילן מאכל, רואין אותן כאילו הם תאנים. אם ראויים לעשות ככר דבלה של ששים מנה באיטלקי, חורשים כל בית סאה בשבילן. פחות מכאן, אין חורשים להם אלא לצרכן:

ד היה אחד עושה ככר דבלה ושנים אין עושין, או שנים עושין ואחד אינו עושה, אין חורשין להם אלא לצרכן, עד שיהיו משלשה ועד תשעה. היו עשרה, מעשרה ולמעלה, בין עושין בין שאינן עושין, חורשין כל בית סאה בשבילן. שניאמר (שמות לד) בחריש ובקציר תשבת, אין צריך לומר חריש וקציר של שביעית, אלא חריש של ערב שביעית שהוא ונגס בשביעית, וקציר של שביעית שהוא יוצא למוצאי שביעית. רבי שמעאל אומר, מה חריש רשות, אף קציר רשות, יצא קציר העמר:

ה שלשה אילנות של שלשה אנשים, הרי אלו מצטרפין, וחורשין כל בית סאה בשבילן. וכמה יהא ביניהם, רבן גמליאל אומר, כדי שיהא הבקר עובר בכליו:

ו עשר נטיעות מפורות בתוך בית סאה, חורשין כל בית סאה בשבילן, עד ראש השנה. היו עשויות שורה ומקפות עטרה, אין חורשין להם אלא לצרכן:

ז הנטיעות והדלועים, מצטרפין לתוך בית סאה. רבן שמעון בן גמליאל אומר, כל עשרה דלועים לבית סאה, חורשין כל בית סאה עד ראש השנה:

ח עד אימתי נקראו נטיעות. רבי אלעזר בן עזריה אומר, עד שיהלו. רבי יהושע אומר, בת שבע שנים. רבי עקיבא

פתילת הגד שקפלה ולא הבהבה, רבי אליעזר אומר, כמאה, ואין מדליקין בה. רבי עקיבא אומר, כהורה, ומדליקין בה:

ט לא יקב אדם שפופרת של ביצה וימלאנה שמן ויתנה על פי הנר בשביל שתהא מנטפת, אפלו היא של חרס. ורבי יהודה מותר. אבל אם חברה היוצר מתחלה, מותר, מפני שהוא כלי אחד. לא ימלא אדם קערה של שמן ויתנה בצד הנר ויתן ראש הפתילה בתוכה, בשביל שתהא שואבת. ורבי יהודה מותר:

י המכבה את הנר מפני שהוא מתירא מפני גוים, מפני לסטים, מפני רוח רעה, ואם בשביל החולה שישן, פטור. כחם על הנר, כחם על השמן, כחם על הפתילה, חייב. ורבי יוסי פוטר בכלן חוץ מן הפתילה, מפני שהוא עושה פחם:

יא על שלש עברות נשים מתות בשעת לדתן, על שאינן זהירות בזנה ובחלה ובהדלקת הנר:

יב שלשה דברים צריך אדם לומר בתוך ביתו ערב שבת עם השכה. עשרתם. ערבתם. הדליקו את הנר. ספק השכה ספק אין השכה, אין מעשרין את הנודאי, ואין מטבילין את הכלים, ואין מדליקין את הנרות, אבל מעשרין את הדמאי, ומערבין, וטומנין את החמין:

ב

מסכת שבת פרק ב (עיין לעיל)

ע

מסכת שביעית פרק א

א עד אימתי חורשין בשדה האילן ערב שביעית. בית

Abandoning Your Spiritual Self-Image: A Key to Understanding Chassidus

In order to understand a concept in nighle, you must avoid being a "person of the market" who is not suited to the methodology of Torah study. Similarly, to have a connection to the Chassidus you learn, you must free yourself from the feeling that you are a lamdan, an expert in Tur and Shulchan Aruch who is even familiar with the Talmudic sources for the law. Doing so is the only way to have a connection to the teachings of Chassidus. I have never heard – and no one else has ever heard either – of someone complaining that he can't understand nighle. When he sits down to learn, he divests himself from his mundane frame of mind, his worries from the market, and then he is able to understand. When one doesn't understand Chassidus, it is only because he doesn't free himself from his spiritual self-image and doesn't submit himself to the G dly concept he is studying.

Toras Shalom, pp. 27-28

Times—in the Plural—for Torah Study

The Talmud teaches that one is asked by the Heavenly court, "Did you establish times for Torah study?" The usage of the plural form "times for Torah" and not "time for Torah" is precise, referring to the times throughout

the day when he is free from his business dealings. Yes, a person may be involved in business, but whenever he has a free moment he must utilize it for Torah study. This obligation is independent from his established times for study in the morning and evening. He should suffice with conducting his business normally without being excessively caught up in his business dealings, to the extent that even when there is a free moment he needs to find things to do and places to go. Instead, whenever he has any spare time he should immediately take out a Gemara and begin to study. Although he knows that he will soon need to return to his business, at least he will have learned for those few moments.

Toras Shalom, g. 68

Enjoy Chassidus!

The posuk says, "His desire lies in the Torah of Hashem, and he meditates in His Torah day and night." Many of the commentators explain the first half of the posuk as referring to the hidden dimensions of Torah (nistar) and the second half, to the revealed dimensions (nighle). With nighle the priority is constant study – day and night – even if you must force yourself to do so; with nistar, by contrast, it is of greater importance that the study should be accompanied by desire and enjoyment. It is true that this

is the way to study Torah in general, as this is conducive to grasping the true intent of the Torah and taking it to heart. Nevertheless, it is especially vital by nistar. Nighle deals with laws pertaining to physical things we can relate to in a tangible way, thus the logical reasoning is on a more applied plane and focuses on practical conduct. Even if you must force yourself to learn, you will still get a taste of the logic and ascertain the proper mode of conduct. This itself will bring some desire and enjoyment, when you feel the light of the Torah.

Nistar, on the other hand, deals with intangible concepts, as the study is on a loftier plane and is grasped by a deeper level of one's intellect and feeling. To grasp anything on this domain is only possible if there is a desire to learn. Forced learning doesn't achieve anything, as you will not feel the light and won't get aroused. It is possible to study for a long time without even beginning to understand anything.

(Understandably, the "forced" learning we are discussing here refers to being compelled by another person. If, however, the desire within you causes you to force yourself to learn, you will ultimately toil and delve deeply into the subject matter and will inevitably tap into the light of Chassidus.)

Igros Kodesh Rashab, pp. 399-401